

naar man vil hjælpe enten paa den ene eller anden Maade, maa man først begynde at hjælpe der, hvor Trykket har været hardest, og hvor Uretten har været stærkest repræsenteret, og naar vi tænke over, hvor det har været, tror jeg at turde sige, at det har været overfor dem, som i en Række af Aar, eller altid kan man sige, have lidt under de økonomiske Forholds Daarlighed, nemlig den talrige Arbeiderstand, overfor dem, som leve fra Haanden i Munden, som, saa snart Efterpørgslen efter Arbeidskraft standser, i større eller mindre Grad staa blottede for det Allernødvendigste, eftersom de i den Tid de havde Arbejde, kun modtog en saa ringe Løn for deres Arbejde, at de aldrig kunde have noget tilovers til at modstaa Tidernes Tryk. Jeg haaber, at den Erkjendelse er bleven almindelig, at vi skulle begynde der, hvor den mest skrigende Uretfærdighed er til Stede, og at Lovgivningsmagten har en Pligt til at tage fat, hvor Trykket har hvilet hardest og stærkest. Derfor forekommer det mig, at dette Lovforslag er ligesom en Prøvesten for Reformvenligheden. Vi staa her overfor et Lovforslag, som kan afhjælpe Noget, hvorom man i en Række af Aar har været enig, at det har været en stor Uretfærdighed, det gjælder dem, der altid have den økonomiske uheldigste Stilling, som ere uden Modstandsevne, som let kunne stedes i det Tilfælde at skulde søge den Hjælp hos det Offentlige, som vor saakaldte humane Lovgivning hjemler dem, naar de ikke ere i Stand til at hjælpe sig selv, men Lovgivningen fordrer som Betaling for den Hjælp, der ydes, deres borgerlige og politiske Rettigheder, den støder dem ned i de Umyndiges Klasse, sætter dem, for at bruge et militært Udtryk, ned i de Meniges 2den Klasse. Det forekommer mig, at man maa begynde med at hjælpe der, at man maa sige til disse Borgere: Vi erkende nu, at de økonomiske Forhold ere af en saadan Bestaafenhed, at den Slags Understøttelse maa forstås paa anden Maade, end vi hidtil have været villige til at fortolke den. Vi ville ikke anvende Grundlovsbestemmelserne i deres Strænghed, naar det gjælder Eder, ligesom vi ere villige til at se bort fra dem, naar det gjælder Andre. Jeg haaber, at den Overbevisning maa være været samtidig med den Erkjendelse, at det er Statskassens Pligt at træde hjælpende, støttende og beskyttende til, naar de økonomiske Forhold ere uheldige herhjemme. Det vil nu vise sig, om dette Haab vil blive opfyldt. Det Udvalg, der sidst behandlede Sagen, stillede sig ret velvillig dertil i den Betænkning, der blev afgivet i forrige Samling, og det er ikke saa lidt, at man saaledes er kommet et

Stykke paa Vej til at vise Retfærdighed overfor de Fortrykte i Samsundet. Jeg haaber, at man skal kunne komme til Erkjendelse om endnu Mere og komme saa vidt frem, at Lovforslaget inden denne Samlings Slutning kan være vedtaget i Thinget. Det er min Overbevisning, at det vil blive hilset med Glæde Landet over af den Befolkning, som tror, at i alt Fald denne Forsamling har Hjærte for de Fortrykte i Samsundet. Jeg hører ikke til dem, som nærer stort Haab om noget egentligt Udbytte af den Forhandlingspolitik, der nu søres, men jeg nærer det Haab, at de, der her i Salen repræsentere den demokratiske Del af vor Befolkning, ville ved dette Lovforslags Vedtagelse vise, hvem det i Virkeligheden er, der vil komme de Fortrykte i Samsundet til Hjælp og afhjælpe de mest skrigende Uretfærdigheder, og at, saa de komme til at staa med Ansvar, som ikke ville eller ikke tro at kunne forsvare efter deres Principer at være med til at lette de Byrder, som tyngde hardest, og som ere uretfærdigt. Jeg skal ikke her udtale mig videre om Lovforslaget, men henvise til den udførlige Motivering, det til, da det første Gang indbragtes af mig i Forbindelse med det daværende Medlem for Kjøbenhavns 9de Valokreds. Den findes i Folkethingstidenden for Samlingen 1886—87, Sp. 837. Den Behandling, som da blev Lovforslaget til Del, var temmelig grundig. Jeg skal derfor ikke nu komme ind paa Gjensagelser, men muligvis vil der under en senere Forhandling kunne blive Væilighed til at gaa ind paa de forskellige Enkeltheder.

Solch: Jeg antager ogsaa, at det er tilstrækkeligt at henvise til den Forhandling, som i Fjor fandt Sted om dette Lovforslag. Jeg skal kun minde om, at der fra denne Side blev gjort meget bestemt Indsigelse imod Muligheden af at kunne slutte sig til Bestemmelserne i §§ 1, 2 og 5. Derimod var man fra flere Sider villig til med Bevillie at overveie Bestemmelserne i §§ 3 og 4, og dertil skal jeg for mit Vedkommende ogsaa være villig i Aar. Jeg tror, at det kan siges, at den almindelige Opfattelse til alle Sider er den, at Humanitetshensyn fordrer, at Hjælp af det Offentlige til Lægehjælp, Lægemidler, Indlæggelse paa Sygehus og Begravelse, som der staar i Lovforslaget, ikke ubetinget skal berøbe Vedkommende deres borgerlige Rettigheder. Jeg tror, at det er en almindelig Erkjendelse, at Humanitetshensyn fordrer, at dette Spørgsmaal søges løst. Ligeledes tror jeg, at man er temmelig enig om, at naar det er lykkedes en Person, som har nydt Fattig-